

МАРИНА ТОДОРОВИЋ*
ЂУРЂА КОМЛЕНОВИЋ
ДЕЈАН ШАБИЋ
РАДОЈКА ВЛАЈЕВ
МИШКО МИЛАНОВИЋ

ИСО ПЛАНИЋ
ДОБИТНИК МЕДАЉЕ "ЈОВАН ЦВИЈИЋ"

Исо Планић рођен је 1965. године у Новом Саду где је и живео све до завршетка студија. Дипломирао је у фебруару 1991. на ПМФ-у Новом Саду смер

* **Др Марина Тодоровић**, виши научни сарадник, Географски институт "Јован Цвијић", Београд, Ђуре Јакшића 9.

Др Ђурђа Комленовић, саветник координатор, Завод за унапређивање образовања и васпитања, Београд.

Др Дејан Шабвић, доцент, Географски факултет, Београд, Студентски трг 3/3.

Мр Радојка Влајев, потпредседник СГД-а, ОШ "Јосиф Панчић", Београд.

Мр Мишко Милановић, асистент, Географски факултет, Београд, Студентски трг 3/3.

географија са просечном оценом 9,03. Од 1991. године ради у Политехничкој и Хемијско-технолошкој школи у Суботици где предаје предмете: географију за средње стручне школе, метеорологију са климатологијом, индустријску географију за графичку струку, аграрну географију, географију хране и грађанско васпитање. Члан је Српског географског друштва.

О својим планинарењима и путовањима пише за часописе: Геа, Планинарски гласник, Путник, Планета...

Планинарством се бави од 1988. године. До сада се попео на многе високе и највише врхове Србије, Црне Горе, Бугарске, Грчке, Македоније, Босне и Херцеговине и Словеније.

Од 1998. године лиценцу водича Планинарског савеза Србије. До сада је водио око 190 организованих група на планинарење углавном по планинама Балкана. Са собом водио неколико хиљада суботичких ђака уважавајући чињеницу да се географија учи и ногама.

Заједно са својим ђацима попео се на Теравицу на Проклетијама (2656), Бистру (2651) на Шар планини, Цвилен на Шар Планини (2381), Вртоп на Шар планини (2555), Љуботен (2498), Солунску главу на Јакупици (2538), Триглав на Јулиским Алпима (2864), Шатор (1873), Маглић (2386), Велики Столац (1675), Боботов Кук на Дурмитору (2523), Пруташ на Дурмитору (2393), Зубачки Кабао на Орјену (1894), Субру на Орјену (1679), Тедило на Орјену (1466), Радоштак на Орјену (1446), Борову главу на Прјену (1583), Црну главу на Бјеласици (2139), Развршје на Бјеласици (2033), Зекову главу на Бјеласици (2117), Васојевићи Ком (2464), Волушницу на Проклетијама (1879), Очњак на Проклетијама (2185), Северни Каранфил на Проклетијама (2460), Велики Каранфил на Проклетијама (2490), Јужни Каранфил на Проклетијама (2441), Румију (1594), Митикас на Олимпу (2917), Сколио на Олимпу (2911), Вихрен на Пирину (2914), Бандеришки чукар на Пирину (2731), Мусалу на Рили (2925), Алеко на Рили (2713), Маљовицу на Рили (2729), Електровојвину на Фрушкој гори (516), Краљеву столицу на Фрушкој гори (507), Црвени чот на Фрушкој гори (539), Исин чот на Фрушкој гори (522), Гудурички врх на Вршачким планинама (640), Лисичију главу на Вршачким планинама (590), Авалу (506), Шанчине на Церу (689), Тројан на Церу (607), Гучево (779), Јабланик (1274), Мали Повлен (1347), Средњи Повлен (1300), Велики Повлен (1269), Суворбор (866), Рајац (847), Островицу на Руднику (758), Цвијићев врх на Руднику (1132), Каблар (889), Овчар (985), Стол (1156), Велики Крш (1148), Црни врх на Дели Јовану (1137), Бељаница (1339), Миџор на Старој планини (2169), Бабин зуб на Старој планини (1757), Шиљак на Ртњу (1560), Купињак на Малом Јастрецу (946), Трем на Сувој планини (1810), Соколов камен на Сувој планини (1523), Мосор на Сувој планини (984), Челину на Јадовнику (1216), Партизански гроб на Јадовнику (1587), Козомор на Јадовнику (1673), Панчићев врх на Копаонику (2017), Гобеља на Копаонику (1934) и Вучјак на Копаонику (1936). Осим ових пењали су се и на друге, мање важне и споредне врхове.

Осим пењања на високе врхове, у оквиру програма "Шетајмо у природи" своје ђаке и грађане водио је више десетина пута околином Суботице и шире. Прошли су долином Тисе, Селевењском пустаром, преко Делиблатске пешчаре, Суботичком пешчаром и шумама, долином Бегеја, резерватима природе Лудош, Обедска бара и Слана копов; трагом археолошких налазишта у околини Лудошког језера, вршили еколошке патроле око Палићког, Крвавог, Сланог, Келебијског и других језера.

Тражили су и пронашли да је пешчана дина Ђомбе (141m) северно од Суботице највиши врх Бачке што је признат и цитиран податак.

Одлазак на планинарење за Планића никада није био пуко "освајање" врхова. Путовања, пешачења, боравак у природи и међу људима прилика је да се више сазна о свету у којем живимо. Зато приликом планинарења, истиче Планић, сакупљамо

узорке стена и минерала, првимо хербаријум, осматрамо звездано небо, учимо се оријентацији, вршимо метеоролошка осматрања и мерења, обилазимо културно-историјске споменике, руднике, фабрике, музеје, стара градска језгра, презентујемо реферате... Након туре од фотографија и видео записа правимо презентације у програму Power Point које у школи користе и наредне генерације ђака. Неки од мојих ђака су у међувремену постали успешни алпинисти, а неки су (Беседеш Кристијан) у спортском пењању освајали прва места на републичким такмичењима. Неки су већ самостално почели освајати високе врхове, неки су успешни студенти географије, а неки су већ и стекли звање географа.

Заједно са ђацима је 12 пута учествовао на Фрушкогорском планинарском ултрамаратону где су прелазили стазе и до 101 km дужине.

Алпинизмом се бави од 1995. године а алпинистичку школу сам похађао и завршио током 2002. године у Бугарској. Учествује у такмичењима на вештачким стенама и имам неколико испењаних смерова на различитим пењачким подручјима.

Спелеологијом се бави од студентских дана. Заједно са ђацима је посетио (поред пећина уређених за посетиоце) Боговинску пећину, Лазареву пећину, пећину Орлић крај Пријепоља, Раваничку пећину, Петничку пећину, Цанину пећину и Белу дворану на Бељаници, Бабину дупку на Јакупици, и неке мање пећине на Борском столу, Великом кршу, Кучајским планинама и другде. Посебно су га привукле, својим бројем и импресивним димензијама, јаме Орјена које је посећивао у три наврата 1998., 2000. и 2002. године. Описе силаска и јама је објавио у часопису "Путник". На Орјену се у технички мање захтевне јаме спуштао заједно са својим ђацима, на пример у Водену јаму, Драгову јаму, Змајево ждријело и јаме крај Жљебске јаме. Најзначајнији резултат му је силазак у Николину јаму на Орјену у јулу 2002. године. Ова јама изгледа обрнутог левка има најдубљу улазну вертикалу код нас која по неким мерењима износи 188 метара. Вршећи ревизију јаме установили смо да је дубина улазне вертикале 170 метара. Са посебним задовољством је са новинаром Новосадског "Дневника" правео серијал фотографија под називом "Подземље Фрушке горе" при чему сам обишао, до краја истражио описао и снимио шест пећина и истражних копова на Фрушкој гори.

Опробао се и у области рафтинга и кањонинга (Сана, Лим, река Игуацу у Ј. Америци). Међу своје значајније успехе сматра и пролазак кроз природни феномен Невидио, Невидбог или Невидбог 1999.године. То је природни феномен који је најбоље назвати кањон. Он је део претежно кањонске долине Мале Комарнице у Црној Гори. то је последњи "освојени" кањон у Европи. Дуг је свега 4,5 km, али је вима тројици требало скоро девет сати пливања, роњења и пењања као и ронилачка и алпинистичка опрема да би прошли тамо где то није пошло за ногом његовом професору др Јовану Петровићу и аутору "Каравана" Милану Ковачевићу далеке 1964 године.

Планићеви највиши освојени врхови су: 2000. године највиши врх Турске – Арарат 5165 м, 2001. године највиши врх Русије и Европе – Елбрус на Кавказу 5643 м, 2004. године највиши врх Америке – Аконкагва 6962 м, 2004. године Шиша Пангма 8012 м, Хималаји.

На највиши врх на свету – Монт Еверест (8850 м) Исо Планић попео је 29.05.2005. године са североисточне, за успон теже, кинеске стране. Први успон североисточним гребеном на највиши врх света извршили су Кинези 1960. године. Овај успех остварио је у оквиру прве експедиције на највиши врх света организоване у Србији. То је први и за сада једини, успон тим смером на највиши врх на свету из Србије и Црне Горе, а укупно други успешан успон на Еверест из наше земље. Претходни покушај успона из наше земље тим правцем (2002. године) завршио се трагично. Од пет алпиниста из пењачког тима, једини је Планић имао

среће да после 42 дана боравка у Истуреном базном логору на висини од 6400 метара и два неуспела покушаја, досегнем сам врх врх. Монт Еверест (8850 m).

Члан је Управног одбора Планинарског савеза Војводине и председник Комисије за алпинизам планинарског савеза Војводине.

На основу остварених резултата у планинарству : успон на Шишапангму и Монт Еверест године, Министарство за просвету и спорт му је 2001. доделило звање: Врхунски спортиста савезног разреда, а 2005.године ми је додељено највише звање у спорту: *Заслужни спортиста међународног ранга*. У досадашњој историји планинарског спорта у Србији ово звање је додељено петорици планинара.

Тренутно се припрема за експедицију која ће у јуну месецу кренути у Пакистан са циљем да се испење два врха на Каракоруму: Гашербрум 1 (8068) и Гашербрум 2 (8035). Ово је први покушај из Србије да се одједном попну два врха виша од 8000 метара. Ако буду успешни, наш наредни корак биће К-2, други по висини врх на Земљи.